

Strategia Umiedzynarodowienia Instytutu Dendrologii Polskiej Akademii Nauk

- 1. Wstęp**
- 2. Współpraca międzynarodowa**
- 3. Cele strategiczne**
 - 3.1. Badania naukowe**
 - 3.2. Kształcenie**
 - 3.3. Administracja i zarządzanie**
 - 3.4. Promocja i wizerunek**
- 4. Cele operacyjne na lata 2024-2026**

1. Wstęp

Niniejsza Strategia determinuje jeden z kluczowych obszarów rozwoju Instytutu Dendrologii Polskiej Akademii Nauk (ID PAN), jakim jest umiedzynarodowienie. Głównym zadaniem Strategii jest opisanie obecnego stanu i struktury współpracy międzynarodowej Instytutu, jak i wskazanie priorytetów internacjonalizacji na najbliższe lata w obszarze badań naukowych, kształcenia, mobilności, pracy jednostek administracji oraz wizerunku Instytutu. Współpraca z międzynarodowym otoczeniem jest powszechnie uważana za jedno ze źródeł inspiracji dla aktywności w obszarze nauki. Zamierzonym efektem działań wskazanych w Strategii jest poprawa pozycji Instytutu w wymiarze międzynarodowym oraz wyposażenie doktorantów i pracowników Instytutu w wiedzę i kompetencje pozwalające na realizację swoich celów naukowych i zawodowych na arenie międzynarodowej.

2. Współpraca międzynarodowa

Współpraca międzynarodowa, jako jeden z kluczowych obszarów działalności Instytutu, podlega bezpośrednio dyrektorowi. W kreowaniu polityki współpracy międzynarodowej dyrektor jest wspierany przez swoich zastępców oraz Dział Informacji Naukowej. Jednostką odpowiedzialną za realizację i koordynację zadań jest Dział Informacji Naukowej (DIN). W zakresie umiedzynarodowienia DIN zajmuje się sprawami dotyczącymi: inicjowania umów bilateralnych Instytutu, wsparciem i organizacją mobilności doktorantów i pracowników, ubieganiem się o fundusze w ramach dostępnych programów, w tym programów Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, monitorowaniem współpracy międzynarodowej realizowanej w Instytucie, wsparciem jednostek organizacyjnych Instytutu w zakresie współpracy międzynarodowej, doradztwem i upowszechnianiem informacji w obszarze indywidualnych stypendiów zagranicznych dla doktorantów i pracowników. Zgodnie ze Statutem Instytutu Dendrologii PAN, do zadań Instytutu należy w szczególności *„rozwijanie międzynarodowej współpracy naukowej przez tworzenie konsorcjów naukowych i prowadzenie projektów badawczych wspólnie z partnerami zagranicznymi”* (tekst jednolity statutu ID PAN z 22.05.2023 r. §6 ust. 7.).

Ważnym aspektem umiedzynarodowienia Instytutu była realizacja w latach 2020-2023 projektu finansowanego przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej w ramach Programu im. Stanisława Ulama oraz aktualna realizacja (2022-2024) projektu finansowanego w ramach MSCA

przez Polską Akademię Nauk w ramach programu PASIFIC 1. Kolejnym ważnym aspektem umiędzynarodowienia Instytutu jest współpraca z Narodową Agencją Wymiany Akademickiej (NAWA). Instytut realizował projekt finansowany w ramach programów dla instytucji (Program Solidarni z Ukrainą), jak i wspierał pracowników oraz doktorantów w pozyskaniu i realizacji programów indywidualnych (Program im. Mieczysława Bekkera, Program wymiany osobowej studentów i naukowców w ramach współpracy bilateralnej). Współpraca międzynarodowa jest także realizowana na mocy porozumień bilateralnych z zagranicznymi jednostkami naukowymi (współpraca naukowo-badawcza i publikacyjna). Współpraca międzynarodowa realizowana jest również indywidualnie przez pracowników w ramach Europejskiego Programu Współpracy w Dziedzinie Badań Naukowo-Technicznych – COST, za które na szczeblu krajowym odpowiada Departament Współpracy Międzynarodowej przy Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, pełniących funkcję koordynatorów krajowych lub członków. Poprzez swoje zaangażowanie pracownicy jednocześnie promują działalność naukową Instytutu Dendrologii PAN.

3. Cele strategiczne

Strategia Umiędzynarodowienia ID PAN zakłada osiągnięcie celów internacjonalizacji w kilku kluczowych obszarach, a w szczególności w obrębie umiędzynarodowienia badań naukowych, kształcenia kadry naukowej, wypracowania jednolitych procedur administracyjnych i zarządzania oraz wzmocnienia wizerunku i promocji Instytutu.

Wizja umiędzynarodowienia, prezentowana w Strategii, zakłada uczestnictwo Instytutu w budowie europejskiej i światowej przestrzeni edukacyjnej, naukowej i kulturowej. Maksymalne wykorzystywanie możliwości dawanych przez współpracę w ramach różnego rodzaju programów międzynarodowych oraz internacjonalizacja nauki i kształcenia sprawi, że Instytut stanie się atrakcyjnym partnerem dla instytucji krajowych i międzynarodowych oraz przyciągać będzie utalentowanych doktorantów i wybitnych naukowców z całego świata, a także stworzy miejsce stabilnego zatrudnienia.

3.1. Badania naukowe

Umiędzynarodowienie nauki i badań, jako podstawowych zadań Instytutu, będzie obejmowało następujące działania:

- tworzenie oraz włączanie się do istniejących międzynarodowych zespołów badawczych i konsorcjów naukowych,
- wsparcie w sprawach formalnych związanych z pozyskiwaniem funduszy na prowadzenie działalności badawczej o zasięgu międzynarodowym,
- zachęcanie pracowników Instytutu do uczestnictwa w radach naukowych międzynarodowych organizacji, stowarzyszeniach, sieciach eksperckich oraz radach międzynarodowych czasopism naukowych,
- mobilizowanie badaczy do zwiększenia liczby publikacji w renomowanych czasopismach naukowych o globalnym zasięgu,
- upowszechnianie informacji o ogłaszanych konkursach na projekty badawcze i stypendia dla naukowców, oferowane zarówno w ramach programów międzynarodowych, jak i krajowych programów o zasięgu międzynarodowym,
- wzrost kompetencji organizacyjnej naukowców w obszarze międzynarodowej działalności badawczej poprzez motywowanie pracowników do udziału w szkoleniach dotyczących cytowania i widoczności naukowca,

- motywowanie pracowników naukowych do aktualizacji ich profili ORCID, dbanie o aktualność danych oraz synchronizację dorobku w Web of Science Researcher ID, Google Scholar, Scopus ID oraz ResearchGate, poprzez szkolenia wewnętrzne,
- motywowanie pracowników do udziału w szkoleniach dotyczących pozyskiwania środków finansowych ze źródeł międzynarodowych poprzez rozsyłanie informacji o konkursach oraz organizowanie szkoleń, upowszechnianie wyników prowadzonych badań i realizowanych projektów, a także informacji na temat międzynarodowych konferencji na stronie internetowej Instytutu, poprzez przygotowanie bazy informacji na temat opublikowanych prac naukowych, realizowanych projektów naukowych dla całego Instytutu oraz strony internetowej dla każdego projektu naukowego realizowanego w Instytucie, jak również strony internetowej dla każdego pracownika naukowego w języku polskim i angielskim,
- podjęcie działań zmierzających do umiędzynarodowienia Szkoły Doktorskiej poprzez zwiększenie dostępności kształcenia i uzyskania stopnia doktora dla cudzoziemców, jak i możliwości wspólnej opieki naukowej nad przewodem doktorskim, realizowanej z podmiotami zagranicznymi,
- stworzenie polityki otwartych danych (Open Science Policy),
- rozwijanie infrastruktury naukowo-badawczej i dążenie do zapewnienia wysokiej jakości wyposażenia laboratoriów niezbędnych do umiędzynarodowienia badań,
- organizację szkoleń lub materiałów informacyjnych dla pracowników naukowych w zakresie użycia nowoczesnych technologii komunikacji naukowej o charakterze międzynarodowym.

3.2. Kształcenie

Umiędzynarodowienia procesu kształcenia doktorantów, jako drugiego filaru działalności Instytutu, wymaga współpracy zarówno wewnątrz Instytutu, jak i między jednostkami tworzącymi Poznańską Szkołę Dokorską Instytutów Polskiej Akademii Nauk.

Do celów strategicznych w tym obszarze należy:

- zwiększenie oferty programów studiów doktorskich w języku angielskim,
- rekrutacja większej liczby studentów zagranicznych na pełny cykl studiów doktorskich,
- zapewnienie dostępu do nauki języka polskiego dla cudzoziemców oraz wzrost kompetencji językowych pracowników naukowych,
- zachęcanie pracowników naukowych do tworzenia kursów w języku angielskim oraz wprowadzania przedmiotów wykładanych w języku angielskim jako obowiązkowych dla polskich doktorantów,
- organizacja szkoleń dla kadry naukowej w zakresie poprawy kompetencji do prowadzenia zajęć dydaktycznych w językach obcych i kompetencji międzykulturowych,
- podjęcie działań w kierunku wspólnych programów edukacyjnych z uczelniami zagranicznymi,
- zwiększenie mobilności doktorantów i pracowników naukowych w ramach międzynarodowych programów wymiany akademickiej,
- zapraszanie pracowników naukowych z zagranicznych jednostek naukowych do prowadzenia wykładów gościnnych.

3.3. Administracja i zarządzanie

Poprawa umiędzynarodowienia w obszarach nauki i kształcenia nie jest możliwa bez wsparcia administracyjnego na każdym szczeblu, a to wymaga efektywnej współpracy wszystkich

jednostek organizacyjnych Instytutu w realizacji wspólnej i spójnej polityki umiędzynarodowienia, zgodnie z przyjętym rozdziałem zadań organizacyjnych.

Cele strategiczne dla obszaru administracji i zarządzania obejmują rozwój potencjału, komunikacji i współpracy wewnątrz Instytutu w celu podniesienia jakości umiędzynarodowienia, które będą realizowane poprzez następujące działania:

- udział w projektach, których celem jest poznanie dostępnych modeli zarządzania internacjonalizacją, wykorzystanie wiedzy ekspertów zewnętrznych doświadczonych w tym obszarze,
- przyporządkowanie funkcji sprawozdawczej DIN w celu gromadzenia danych o współpracy międzynarodowej, poprzez wypracowanie i rozdział zadań poszczególnych jednostek organizacyjnych,
- usprawnienie i ujednolicenie procedur administracyjnych obowiązujących w Instytucie w obszarach dotyczących współpracy międzynarodowej,
- wzrost kompetencji pracowników administracji poprzez organizację szkoleń w zakresie języka angielskiego i kompetencji międzykulturowych,
- pozyskiwanie kompetentnych językowo pracowników administracyjnych poprzez uwzględnienie wymogu znajomości języka angielskiego w publikowanych ofertach pracy,
- opracowanie systemu motywacyjnego dla naukowców i administracji zaangażowanych we współpracę międzynarodową.

3.4. Promocja i wizerunek

Celem strategicznym w tym obszarze jest umacnianie wizerunku Instytutu jako jednostki otwartej na współpracę z różnymi ośrodkami naukowymi, charakteryzującej się wieloletnimi tradycjami oraz istotnym dorobkiem naukowym.

Zadania w obszarze promocji i wizerunku obejmować będą:

- stworzenie spójnego wizerunku Instytutu jako międzynarodowego Instytutu oferującego kształcenie na wysokim poziomie oraz stanowiącego doskonałego partnera do wspólnego prowadzenia badań naukowych i podejmowania inicjatyw w zakresie nauk biologicznych i nauk leśnych, oraz miejsca przyjaznego doktorantom i naukowcom z całego świata, poprzez materiały promocyjne o wysokim poziomie językowym i wizualnym zamieszczane na stronie internetowej Instytutu oraz w mediach społecznościowych, jak również przekazywane pracownikom naukowym uczestniczącym w wydarzeniach międzynarodowych,
- intensyfikację działań w zakresie upowszechniania informacji na temat Instytutu, jego oferty edukacyjnej i wyników prowadzonych badań poprzez prowadzenie strony Instytutu w języku angielskim, a także w mediach społecznościowych poprzez zwiększenie liczby postów i materiałów udostępnianych w wersji elektronicznej,
- podjęcie starań zmierzających do obecności lub podniesienia rangi Instytutu w międzynarodowych rankingach i stowarzyszeniach skupiających instytucje szkolnictwa wyższego i nauki, m.in. poprzez aktywny udział Instytutu w pracach międzynarodowych stowarzyszeń,
- udział w międzynarodowych targach edukacyjnych i innych wydarzeniach o zasięgu międzynarodowym w celu zaprezentowania Instytutu szerszemu gronu odbiorców,
- wykorzystanie mobilności pracowników i doktorantów do promocji Instytutu i nawiązywania współpracy poprzez uświadamianie ich roli w budowaniu wizerunku, jak również zaopatrywanie ich w materiały promocyjne,

- wzmocnienie wiedzy pracowników naukowych oraz administracyjnych o znaczeniu wysokiej jakości zajęć i obsługi, jako narzędzia promocji Instytutu, poprzez szkolenia i materiały promocyjne,
- wykorzystanie wysokiej jakości obsługi i udzielania informacji przez pracowników administracyjnych, w szczególności pracowników Działu Informacji Naukowej, jako ambasadorów Instytutu będących źródłem wiedzy i kompetencji,
- stworzenie anglojęzycznych procedur dotyczących obsługi i wsparcia przyjeżdżających gości.

4. Cele operacyjne na lata 2024-2026

Działania mające wzmocnić umiędzynarodowienie Instytutu w najbliższych latach obejmują m.in.:

- uaktywnienie istniejących umów o współpracy międzynarodowej i zaaranżowanie nowych,
- udział w programie „Welcome to Poland” oraz „Partnerstwa Strategiczne” – złożenie wniosków,
- rozpoczęcie procedury dołączenia do programu Erasmus+,
- udział w konkursach ogłaszanych przez Unię Europejską,
- podjęcie starań o dołączenie do międzynarodowych stowarzyszeń jednostek naukowych,
- prowadzenie strony Instytutu w języku angielskim,
- upowszechnienie wiedzy na temat znaczenia internacjonalizacji wśród pracowników i doktorantów,
- przeprowadzenie szkoleń z zakresu różnic kulturowych dla pracowników naukowych i pracowników administracyjnych.